

DET NORSKE HØGSKOLERÅDET

ÅRSMELDING 1995

Vedtatt i styret 08.01.96

Opprettelse av Det norske høgskolerådet

Initiativet til Det norske høgskolerådet ble tatt på et fellesmøte mellom de nye, statlige høgskolenes rektorer og høgskoledirektører i Oslo 08.-09.11.94. Dette møtet nedsatte en arbeidsgruppe, som forberedte neste fellesmøte i Oslo 10.-11.01.95. På dette møtet ble organets navn bestemt til å være Det norske høgskolerådet (forkortet HR), og det ble valgt leder og et arbeidsutvalg. Tidspunktet for oppstart av Det norske høgskolerådet regnes derfor som 10.01.95.

Det norske høgskolerådet legger med dette for første gang fram en årsmelding.

Året 1995 for de statlige høgskolene

1995 var det første fulle arbeidsåret for de 26 statlige høgskolene som ble resultatet av høgskolereformen som kulminerte i de regionale fusjonene pr. 01.08.94. Sektoren har nå ca. 70.000 studenter og mer enn 7.000 ansatte hvorav ca. 4.700 i undervisningsstillinger. Av disse er ca. 250 professorer og et høyt antall er 1. amanuenser.

Året har brakt store utfordringer. Mange høgskoler er dannet av tidligere selvstendige institusjoner med forskjellige tradisjoner, kulturer og tekniske/administrative løsninger. Å skape felles kulturer og plattformer i denne situasjonen, tar tid. Samtidig er f.eks. Samordnet Opptak trådt i funksjon med betydelige rutineomlegginger som resultat, - ikke helt uten innkjøringsproblemer.

Det norske høgskolerådet som organisasjon har i 1995 rådd over små ressurser, den statlige høgskolesektorens betydning tatt i betraktning. Det har vært nødvendig å konsentrere seg om de oppgavene som er blitt oppfattet som de viktigste.

Den nye loven

Den nye loven om universiteter og høgskoler trår riktignok ikke i kraft før 01.01.96, men lovprosessen og forberedelsene har i høyeste grad pågått i 1995. Det norske høgskolerådet har fremmet sine synspunkter under lovens tilblivelsesprosess. HR er fornøyd med den grad av likeverdighet mellom universiteter og høgskoler som det legges opp til i loven, som er felles for begge sektorer, og med at loven fastslår høgskolenes rett og plikt til å drive forskning.

Strategisk ansvar for forskning

Nettopp forskning har vært et annet sentralt element i arbeidet for Det norske høgskolerådet i 1995, og da særlig forholdet til Norges forskningsråd. NFR er gitt et nasjonalt strategisk og utøvende ansvar for forskning, og forvalter samtidig størsteparten av landets offentlige forskningsmidler. Høgskolerådet har arbeidet for å oppnå større grad av innpass for de statlige høgskolene hos NFR, og det er gledelig å se at dette synes å bære frukter, både i form av signaler om framtidig representasjon i Forskningsrådets sentrale organer, synliggjøring av høgskolene i Forskningsrådets strategidokumenter, samt formuleringer i Statsbudsjettet for 1996.

Rådsstruktur

Parallelt med forberedelsene til den nye lovens ikrafttreden pågår det en diskusjon om råd og rådsstruktur i høgere utdanning som ikke er avsluttet. Det norske høgskolerådet har fremmet sine synspunkter på dette viktige og omfattende sakskomplekset, og ser med interesse fram til hva som blir utfallet av departementets overlegninger.

Norgesnett

Et annet strukturspørsmål som Det norske høgskolerådet har engasjert seg i i løpet av 1995 er den departementsinitierte diskusjonen om arbeidsdeling innen Norgesnett. HR har satt fram forslag til medlemmer av tre arbeidsgrupper som skal utrede arbeidsdeling innen nærmere angitte fagområder, og selv etablert en gruppe som skal gjøre samme arbeid for de økonomisk/administrative utdanningene.

Statsbudsjettet

Fusjonene pr. 01.08.94, som ikke har vært problemfrie, ble etterfulgt av en tildeling til de statlige høgskolene i Statsbudsjettet for 1995 som reelt betydde en innstramning i forhold til tidligere år. Riktignok ble situasjonen noe bedret i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett våren 1995, men bekymringene innen høgskolesektoren m.h.t. mulighetene for å kunne utføre de oppgaver som Lov om universiteter og høgskoler innebærer, er fremdeles sterke. I skrivende stund er også Statsbudsjettet for 1996 kjent. For høgskolene sin del er HR's vurdering at de økonomiske innstramminger fortsetter og forsterkes i 1996.

Studentorganisasjonene innen høgskolesektoren har vært gode samarbeidspartnere for Det norske høgskolerådet under budsjettdebatten i 1995.

Samarbeid med Universitetsrådet

Det norske høgskolerådet har i prinsippet samme rolle å spille for de statlige høgskolene som Det norske universitetsråd har for universitetene og de vitenskapelige høgskolene. Universitetsrådet er imidlertid en innarbeidet organisasjon som rår over betydelige ressurser, i motsetning til Høgskolerådet. HR setter stor pris på det konstruktive samarbeidet med Universitetsrådet i 1995.

Rådet

Det har vært avholdt tre rådsmøter i 1995; i Oslo 10.-11. januar, i Kristiansand 29.-30. mai og i Bergen 11.-12. oktober. Rådet har behandlet 26 saker, hvorav særlig nevnes:

- Valg av leder og arbeidsutvalg.
- Valg av styre (som erstattet arbeidsutvalget fra mai).
- Statutter for Det norske høgskolerådet.
- Lokalisering av permanent sekretariat.
- Lov om universiteter og høgskoler.
- Rådsstruktur og rådsfunksjoner for høgre utdanning.
- Organisering av faggrupper innen høgskolesektoren.
- Forholdet til Norges forskningsråd.
- Arbeidsdeling i Norgesnett.
- Budsjett situasjonen i 1995 og budsjettutviklingen for året 1996.

Det norske høgskolerådet består av rektorene og høgskoledirektørene ved de 26 statlige høgskolene, samt fire studentrepresentanter.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Det norske universitetsråd har observatørstatus på rådsmøtene, og har begge benyttet seg av denne retten i 1995.

Arbeidsutvalget/styret

På det første rådsmøtet ble rektor Knut Brautaset, Høgskolen i Agder, valgt til HR-leder og derigjennom leder av arbeidsutvalget. Til øvrige medlemmer av arbeidsutvalget ble valgt:

Rektor Lisbeth Halse Ytreberg, Høgskolen i Tromsø

Direktør Torkill Løvli, Høgskolen i Sør-Trøndelag
 Rektor Svein O. Haaland, Høgskolen i Lillehammer
 Direktør Nils Mæhle, Høgskolen i Bergen

Varamedlem for rektorer:
 Rektor Steinar Stjernø, Høgskolen i Oslo

Varamedlem for direktører:
 Direktør Siri Margrethe Løksa, Høgskolen i Finnmark

Studentobservatør:
 Elin Dahlseng Eide, Distriktshøgskolestudentenes landsforbund

På rådsmøtet i Kristiansand 29.-30.05.95 ble statuttene for Det norske høgskolerådet vedtatt. Som et resultat av dette opphørte arbeidsutvalget å eksistere, og et styre kom i stedet. De samme personene som hadde vært medlemmer av arbeidsutvalget ble også valgt til medlemmer av styret. Rektor Knut Brautaset ble gjenvalgt som leder, og rektor Lisbeth Halse Ytreberg ble valgt til nestleder. I tillegg ble studentene representert med et fullverdig styremedlem. Hilde Kari Maugesten, leder for Landslaget for norske sykepleierstudenter, besatte denne plassen med Merete Jørstad, leder av Landslaget for Norges lærerstudenter, som vararepresentant.

Stor saksmengde

Arbeidsutvalget og styret har til sammen hatt 8 møter i 1995 og behandlet i alt 161 saker av variende omfang. Særlig nevnes:

- Arbeide med å etablere og utvikle egen organisasjon; forberedelse av vedtekter, etablering av et foreløpig styresekretariat, samt finansiering av virksomheten
- Arbeide for å bedre høgskolenes situasjon i forhold til statsbudsjettene for 1995 og 1996
- Høgskolenes forhold til Norges forskningsråd, samt innspill til Forskningsrådets strategidokument
- Råd og rådsstruktur innen høgre utdanning
- Deltagelse i prosessen om organisering av de rådgivende og samordnende nasjonale bibliotekoppgavene
- Forholdet til forskjellige faglige grupperinger innen høgskolesektoren
- Engelskspråklige betegnelser på institusjoner, avdelinger og institutter
- Utdannings- og forskningssamarbeide med Øst-Europa
- Oppnevning av utvalgsmedlemmer/framsetting av forslag på utvalgsmedlemmer:
 - Rådgivende utvalg for ERASMUS
 - Det sentrale kontaktorganet for etterutdanning av lærere
 - Arbeidsgruppe til å vurdere bruk av gradsbenevnelse og tittel på hovedfagsstudier
 - Supplering, og siden nyvalg, av styret for SOFF
 - Rådgivende utvalg for LINGUA
 - Koordineringsgruppen for felles studentsystem
 - Observatører til flere fakultetsmøter og nasjonale fagråd
 - Arbeidsgruppe for å vurdere ordningen med opprykk til professor etter kompetansevurdering
 - Observatør til styret for BIBSYS
 - Utvalgene for handlingsprogrammene Leonardo da Vinci og Sokrates

- Fire arbeidsgrupper for utredning av arbeidsdeling innen Norgesnettet:
 - Lærerutdanning
 - Helse- og sosialfaglig utdanning
 - Ingeniørutdanning (inkl. IT-utdanning)/maritim utdanning
 - Økonomisk/administrativ utdanning
- Styringsgruppen for nordisk samarbeid om høgre utdanning
- Arbeidsgruppe til å vurdere omfang og normering av Examen Philosophicum

Sekretariat

Tidlig i 1995 ble det etablert et foreløpig sekretariat ved at førstekonsulent Rune Øidne Reinertsen, Høgskolen i Agder, ble stilt til disposisjon for Det norske høgskolerådet. HRs adresse og arkiv har følgelig vært ved HiA i 1995. En del sekretariatsarbeide, særlig av økonomi-faglig karakter, er likeledes blitt utført ved forskjellige høgskoler i løpet av året.

Det blir for øyeblikket arbeidet med å forberede etablering av et permanent sekretariat i Oslo, bemannet med bl.a. en generalsekretær.

Budsjett og regnskap

Tidlig i 1995 søkte Det norske høgskolerådet til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om tildeling av kr. 550.000 for drift av arbeidsutvalg og sekretariat i 1995. Denne søknaden ble innvilget.

Midlene er disponert slik:

Personalkostnader inkl. arbeidsgiveravgift	276.062
Netto reiseutgifter	171.591
Kontorrekvisita	998
Telefon	15.000
Porto	20.000
EDB driftsutgifter	10.000
Kopieringsutgifter	15.000
Møtearrangementer	13.425
<u>Ymse driftsutgifter</u>	<u>27.924</u>
<u>Sum</u>	<u>550.000</u>

Kristiansand, 08.01.96

Knut Brautaset
HR-leder